

Debreceni Ítéltábla

Pkf.II.20.124/2026/2. szám

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Barbalics Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Barbalics István ügyvéd, cím) által képviselt 'kérelmező neve' (cím) kérelmező által – a 'elnök neve' elnök által képviselt ... Törvényszék (cím) kérelmezett ellen vagyoni elégtétel iránt indított nemperes eljárásban a Debreceni Törvényszék 10.Pk.21.509/2025/9. számú végzése ellen a kérelmező által 11. és a kérelmezett által 10. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban meghozta a következő

v é g z é s t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság végzésének nem fellebbezett részét nem érinti; a fellebbezett részében helybenhagyja.

Kötelezi a kérelmezőt, hogy fizessen meg a Magyar Állam javára – az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlájára – legkésőbb ezen végzés meghozatalának keltétől számított 60 (hatvan) napon belül 45 036 (negyvenötezer-harminchat) forint fellebbezési illetéket. Az illeték megfizetése során a Debreceni Ítéltábla megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát közleményként fel kell tüntetni.

Megállapítja, hogy 30 378 (harmincezer-háromszázhetvennyolc) forint fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Ez ellen a végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

A tényállás

[1] A kérelmező jogelődje, 'jogelőd neve' mint a per egyik felperese, valamint 'alperes neve' alperes között kártérítés megfizetése tárgyában a 2005. június 17. napján érkezett fizetési meghagyás iránti kérelemmel, ellentmondás folytán perré alakult eljárás indult a Karcagi Járásbíróság (korábbi nevén: Karcagi Városi Bíróság) előtt – egyesítéseket követően – P.20.286/2006. számon, a későbbiekben P.20.103/2008., majd P.20.236/2025. számon folytatódott.

[2] A 2008. május 8-i tárgyaláson a járásbíróság a tárgyalást felfüggesztette a 'gazdasági társaság'-vel szemben folyó felszámolási eljárás befejezéséig. A 2025. április 7-én érkezett beadványában az alperes kérte az eljárás folytatását. A járásbíróság a kérelemnek helyt adott, az eljárást 2025. június 12. napján folytatta.

[3] A perben 2025. augusztus 25. napján – a 2012. április 24. napján jogerőre emelkedett hagyatékátadó végzést követően – jelentette be a kérelmező, hogy a jogelődje 2011. október 18. napján elhunyt, örökösei 1/2 - 1/2 arányban a kérelmező, valamint 'örökös neve'. A Szolnoki Járásbíróság a 2025. szeptember 23 napján jogerőre emelkedett végzésével megállapította a kérelmező jogutódlását.

[4] A per a bíróság előtt jelenleg is folyamatban van.

A kérelem és az ellenirat

[5] A kérelmező kérelmében a polgári peres eljárás elhúzódása miatt a kérelmezett a per 2005. június 17. napjától 2025. október 31. napjáig számított 7441 nap időtartama után 2 976 000 forint vagyoni elégtétel megfizetésére kérte kötelezni.

[6] A kérelmezett elleniratában a kérelem elutasítását kérte. Kérte – többek között – a polgári peres eljárás elhúzódásával kapcsolatos vagyoni elégtétel érvényesítéséről szóló 2021. évi XCIV. törvény (a továbbiakban Pevtv.) 15. §-ának (3) bekezdése alapján a per számított időtartamából egyes időszakok levonását. Előadta – többek között –, hogy a jogelőd 2011. október 18. napján elhunyt, így a jogutód csak ezen időpontig jogosult az igény jogelőd címén való előterjesztésére azzal, hogy az összeg 1/2-ed része illeti meg. 2011. október 18. és 2025. szeptember 23. napja között nem volt peres fél a kérelmező, így saját jogon csak az ezt követő időtartamra terjesztheti elő a kérelmét. Arra is hivatkozott, hogy a hagyatékátadó végzés 2012. április 24. napján emelkedett jogerőre, a jogutódlást a kérelmező azonban csak 2025. augusztus 25. napján jelentette be, ezért a hagyatékátadó végzés keltét követő 30 nap elteltét követően felmerült 4843 nap indokolatlanul és szükségtelenül telt el a kérelmező érdekkörében felmerülő okból.

Az elsőfokú végzés

[7] Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott végzésével kötelezte a kérelmezettet, hogy fizessen meg a kérelmezőnek 15 napon belül 1 475 200 forint vagyoni elégtételt és 36 534 forint perköltséget. Ezt meghaladóan a kérelmet elutasította. Kötelezte a kérelmezőt, hogy fizessen meg 45 631 forint eljárási illetéket a NAV illetékbevételei számlájára, valamint megállapította, hogy 43 841 forint meg nem fizetett eljárási illeték az állam terhén marad.

[8] Kifejtette: a kérelmező jogelődje az eljárás felfüggesztése alatt 2011. október 18. napján elhunyt, a hagyatékátadó végzés 2012. április 24. napján jogerőre emelkedett. Kétségtelen tény, hogy a kérelmező jogelődje 2011. október 18. napján elhunyt és már 2012. április 24.-étől a jogutódlás megállapítása kérelmezhető lett volna, az eljárás 2025. június 12. napjáig a felszámolási eljárásra figyelemmel azonban felfüggesztés alatt állt, így bár volt kimutatható késedelem a kérelmező oldalán, az nem okozta az eljárás elhúzódását 2025. június 12. napjáig. A felfüggesztés megszűntét követően a jogutódlás jogerős megállapításáig – bár folytak egyéb perbeli cselekmények is – az eljárás elhúzódáshoz hozzájárult az, hogy a kérelmező a jogutódlás tényét nem jelentette be. Levonni rendelte ezért a számított pertartamból a 2025. június 13. napjától 2025. szeptember 23. napjáig terjedő 103 napot.

[9] Részben osztotta a kérelmezettnek azt a hivatkozását, hogy a vagyoni elégtétel összegére kihatott az, hogy a kérelmező jogutódként jár el. A kérelmező jogelődje által kezdeményezett eljárás elhúzódása miatti vagyoni elégtétel jogutódok közötti felosztása körében a törvényes öröklés általános szabályai az irányadóak. A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 607. §-ának (2) bekezdése szerint törvényes öröklés esetén több gyermek fejenként egyenlő részben örököl. Erre is tekintettel a kérelmezőt a vagyoni elégtétel összegének $\frac{1}{2}$ része illeti meg a jogutódlás megállapításának napjáig. A BDT2023.4700 számon közzétett döntés hivatkozásával hangsúlyozta: a perben eljárásjogi jogutódlás történt, így a kérelmező teljeskörű jogutóda eljárását úgy kell tekinteni, mintha mindvégig ő maga vett volna abban részt (BDT2023.4700.). Ez ugyanakkor nem azt jelenti, hogy a vagyoni elégtétel összege többszöröződik a két jogutód esetében, hanem azt, hogy a jogutódlást megállapító végzés jogerőre emelkedésének napjáig öröklésük arányában jogosultak a jogelődöt megillető vagyoni elégtétel összegére, azt követően pedig saját jogon fejenként napi 400 forint vagyoni elégtételre.

[10] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy – egyes időtartam levonása után – 2025. június 17. napjától a perbeli jogutódlás megállapításáig, 2025. szeptember 23. napjáig figyelembe vehető 7300 napra járó 2 920 000 forintnak csupán a fele, azaz 1 460 000 forint jár a jogelőd jogán a kérelmezőnek, saját jogán pedig a 2025. szeptember 24. és 2025. október 31. közötti 38 napra további 15 200 forint, összesen 1 475 200 forint, melynek megfizetésére kötelezte a kérelmezettet, ezt meghaladóan utasította el a kérelmet.

[11] A kérelmező pernyertességének arányát 49 %-ban határozta meg és a kérelmezettet kötelezte a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 81. §-ának (1) és (5) bekezdése alapján ebben az arányban a felszámított, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII.9.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) 3. §-a (1) bekezdésének a) pontja és (3) bekezdése szerint meghatározott ügyvédi munkadíjból álló költsége megfizetésére. A Pp. 83. §-ának (3) bekezdése alapján a pervesztességéhez igazodóan kötelezte a kérelmezőt az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 42. §-a (1) bekezdésének g) pontja alapján meghatározott összegű illeték arányos részének viselésére, míg a további illetékről úgy rendelkezett, hogy a kérelmezett az Itv. 5. §-a (1) bekezdésének c) pontja szerinti személyes illetékmentességére tekintettel az állam terhén marad.

A fellebbezések és a fellebbezésre tett észrevételek

[12] Az elsőfokú bíróság végzésével szemben mind a kérelmező, mind a kérelmezett fellebbezést terjesztettek elő.

[13] A kérelmező a fellebbezésében kérte a végzés megváltoztatását és a kérelmezettet terhelő vagyoni elégtétel összegének 1 501 200 forinttal, összesen 2 976 400 forintra felemelését; a kérelmezett további 49 585 forint első- és másodfokú költségében marasztalását, valamint az illeték fizetésében mellőzését.

[14] Arra hivatkozott: az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) joggyakorlata szerint a jogutódokat a polgári bírósági eljárásnak a jogelőd által indított eljárás kezdő időpontjától az EJEB-eljárás kezdő időpontjáig terjedő időtartamra megilleti a kompenzáció. Amennyiben a kérelmező nemcsak jogutódi, hanem saját jogon is előterjesztett igényt, akár ugyanabban a hazai bírósági eljárásban érintett félként, úgy abban az esetben saját és a jogelődi jogutódlás jogán is megilleti a kártérítés. Az EJEB – hivatkozva a Pócza és társai vs. Magyarország ügyben hozott 13353/21. számú határozatára és felszámolás alá került Radius-Hungaricus Rt. ügyeiben meghozott határozatokra – a hazai bírósági eljárásokban megtörtént jogutódlás esetén mindenkor és minden örökösnek elismeri a teljes bírósági eljárási szakaszra a jogelőd jogán a jogosultságát a többi peres félnek megítélt kártérítési összeggel azonos mértékben, a jogutódok számától függetlenül. Amennyiben a jogutódlás okiratokkal igazolt bármilyen jogcímen, úgy a jogutódok a jogelőd jogán, az alapügy kezdő időpontjától, alanyi jogon jogosultak a tisztességes bírósági eljárás megsértése miatti alapjogsérelemből következően érdemi jogvédelmet és méltányos elégtételt kérni. A hazai jogi szabályozás is összhangban áll ezzel a gyakorlattal. A perrendi szabályok szerint a jogutód a jogelődjének a helyébe lép. Ez azt jelenti, hogy a kérelmező – jogelődje jogán és a halál pillanatában, anyagi jogi jogutódlással, majd perbeli jogutódlással – az alapper felperese. A jogutódot eljárásjogi szempontból úgy kell tekinteni, mintha kezdettől fogva ő járt volna el a perben, amiből az is következik, hogy a jogfolytonosnak minősülő jogutódot megilleti a vagyoni elégtétel iránti követelés. A Pevtv. sem tartalmaz olyan megszorító, korlátozó rendelkezést, amely szerint jogutódlás esetén, amennyiben nem egy jogutód lép a jogelőd helyébe, akkor több jogutód vagyoni elégtételhez való joga csökkent. A perjogi jogutódlás megállapításával a felperesi jogutód, jelen esetben a kérelmező 2005. június 17. napjától a jelenleg is folyamatban lévő per felperese. Ennek megfelelően, mint alapjogi

sérelemnek az áldozata, a vagyoni elégtételre jogosult. A Kúria Pfv.III.21.108/2016/9. számú perecedensképes ítélete és az Alkotmánybíróság 23/2018 (XII.28.) AB határozata felhívásával kiemelte: ezen alanyi joga korlátozásának törvényi alapja nincs, az elsőfokú bíróság jogértelmezése contra legem és egyben Alaptörvény-ellenes is. Az EJEB joggyakorlatában nincsenek olyan ítéletek, amelyek ezt a joggyakorlatot igazolnák.

[15] A kérelmezett a fellebbezésében kérte a végzés megváltoztatását és 462 600 forint vagyoni elégtételt meghaladóan a kérelem elutasítását és a perköltség mérséklését.

[16] Előadta: nem vitatja, hogy a bírósági gyakorlat értelmében a kérelmező jogutódként érvényesítheti perbeli jogelődjét az ésszerű határidő túllépése folytán arányosan megillető vagyoni elégtételt. A jelen ügyben azonban a vagyoni elégtétel fizetésének egyéb feltételei nem álltak fenn. A jogutód 2025. október 16-án vált féllé az eljárásban, a jogutód perbelépését engedélyező végzés jogerőre emelkedésével. 2011. október 18. és 2025. szeptember 23. napja közötti 5090 napban sem a jogelőd, sem a jogutód nem volt fél az eljárásban, így a Pevtv. 7. §-ának (1) bekezdése alapján erre az időszakra vagyoni elégtétel nem jár. Mindezen felül a hagyatékátadó végzés 2012. április 24. napján jogerőre emelkedett, azonban a jogutódlást a kérelmező csak 2025. augusztus 25. napján jelentette be, ezért másodlagosan a Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése alapján nem számítható bele a jogerős hagyatékátadó végzést követő 30 napos türelmi időt követően a bejelentéséig eltelt 4843 nap.

[17] A kérelmező a fellebbezésre tett észrevételében az elsőfokú bíróság végzése az ellenérdekű fél általi fellebbezett részében helyes indokai alapján való helybenhagyását kérte. Felhívta: a perjogi jogutódlás tekintetében a Pevtv. szerinti sui generis alanyi jog, a kérelmező személyének nemzetközi egyezményben biztosított alapjogi sérelme miatti vagyoni elégtétel nem osztható, minden jogutódnak a személyek számától függetlenül azonos mértékben és feltételekkel alanyi jogon járó, az áldozati státusuk miatti kompenzáció. Az, hogy a jogutód által bejelentett jogutódlás ténye és a perbelépés szerint a bíróság elmulasztotta a félbeszakadás megtörténtének és a jogutódlások fellebbezhető végzéssel történő megállapítását, nem a kérelmező terhére eső mulasztás. A kérelmező terhére rótt – kimentett – mulasztás nem akadályozta a per folytatását, és az ítélet, időben történő meghozatalát.

[18] A kérelmezett a fellebbezésre tett észrevételében az elsőfokú bíróság végzése az ellenérdekű fél általi fellebbezett részében helyes indokai alapján való helybenhagyását kérte. Hangsúlyozta: a jogutódok perbelépésével a kártalanítás összege nem többszöröződik, a jogutódok, a jogelőd vonatkozásában eltelt időtartamra esetlegesen járó kártalanítási összegre együttesen tarthatnak igényt. A kérelmező által állítottakkal szemben az EJEB a határozataiban nem foglalt állást ebben a jogkérdésben.

A másodfokú bíróság döntése

[19] Az ítéltábla fellebbezés hiányában nem érintette az elsőfokú végzésnek a kérelemnek 462 600 forint vagyoni elégtétel részében helyt adó rendelkezéseit, a fellebbezéseket pedig alaptalannak találta a következők szerint:

[20] Helytálló volt az elsőfokú bíróság jogi álláspontja a jogutódlás a vagyoni elégtételösszegezésére kiható értelmezésében.

[21] Az ítéltábla már számos alkalommal foglalkozott a vagyoni elégtételhez való jogosultsággal és az ahhoz kapcsolódó jogutódlással. Ennek kapcsán következetes és állandó értelmezést alkalmazott, amely során nem került ellentétbe a nem vagyoni sérelmek kompenzálását érintő bírósági gyakorlattal, valamint az ésszerű idő sérelmének kompenzálásával kapcsolatos hazai alkotmánybírósági és EJEB gyakorlattal sem.

[22] Az alapjogi jogsérelem miatti bírósági eljárás kezdeményezése nem a sérelmet elszenvedett személyéhez kötött. A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:54. §-ának (1) bekezdésén alapuló személyiségi jogok akár élők közötti, akár halál esetére

szóló jogutódlásának kizártságával szemben a személyiségi jognak nem minősülő észszerű időn belüli eljáráshoz való jog alapjogi sérelme esetén olyan jogszabályi rendelkezés nincs is, amely szerint az ezen alapuló igények személyhez kötődnek, ezért egyébként is az élők közötti és a halál esetére szóló anyagi jogi jogutódlás sem kizárt. Ebből következően azok a fellebbezésben felhívott bírósági döntések, amelyek a személyiségi jogok megsértése miatti igényekre vonatkoznak, a vagyoni elégtétel iránti ügyekben értelemszerűen nem lehetnek irányadók.

[23] A Pevtv. 7. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy vagyoni elégtétel jár a félnek, ha a bírósági eljárás észszerű határidőn belül történő befejezéséhez fűződő alapvető joga sérül. A vagyoni elégtételhez való jog alapja, hogy az eljárás figyelembe vehető időtartama meghaladja a törvényben meghatározott észszerű időtartamot és annak érvényesítésére a fél jogosult. A törvényi rendelkezésekből egyértelműen következik, hogy amennyiben valamelyik fél a perbe annak későbbi szakaszában lép be, azonban a per figyelembe vehető időtartama meghaladja annak észszerű időtartamát, úgy vagyoni igény érvényesítésére válik jogosulttá, függetlenül attól, hogy a perbeli részvételét követő időszak önmagában nem haladja meg a törvényi észszerű időtartamot.

[24] A vagyoni elégtétel intézményét a jogalkotó az EJEB Gázsó kontra Magyarország ügyben meghozott ítéletében foglalt felhívás alapján, az Emberi Jogok Európai Egyezményének 13. cikkében foglalt követelmény teljesítése érdekében vezette be a jogrendszerbe. Mivel a jogintézmény bevezetésére az Emberi Jogok Európai Egyezményének végrehajtása érdekében került sor, ezért a törvény alkalmazása során figyelemmel kell lenni az EJEB gyakorlatára is. Ugyanakkor a hatékony nemzeti szabályozás a tisztességes eljárás követelményének érvényesülése érdekében egymástól eltérő is lehet: az EJEB a Szaxon kontra Magyarország ügyben (no.54421/21.) a Pevtv. szabályozását és kialakított gyakorlatát kellően hatékonnak találta.

[25] Helyesen vette alapul mind az elsőfokú bíróság, mind a kérelmező, mind a kérelmezett, hogy a jogutód a perből elbocsátott jogelődjének helyébe lép; a jogelőd elbocsátásáig végzett perbeli cselekmények és az addig meghozott bírói határozatok vele szemben is hatályosak [az alapperben még alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (1952. évi Pp.) 62. §-ának (3) bekezdése]. A perrendtartás a jogutódot eljárásjogi szempontból úgy tekinti, mintha kezdettől fogva ő járt volna el a perben, a jogutódlással a perben a teljes körű jogfolytonosságot kívánja biztosítani. Mindebből következően a vagyoni elégtétel iránti követelés – eltérő törvényi rendelkezés vagy a felek eltérő megállapodása hiányában – a jogfolytonosnak minősülő jogutódot illeti meg a Pevtv. alapján számítandó, vagyoni elégtétel alapjául szolgáló teljes időtartamra. Ezért a kérelmező érvényesíthette a perbeli jogelődjének perbeli részvételére eső időtartamára is a vagyoni elégtételt, de nem azért, mert a vagyoni elégtétel iránti követelés tekintetében következett be – anyagi jogi – jogutódlás, hiszen a jogelődöt ilyen követelés a halála időpontjában nem is illette meg, hanem azért, mert az eljárásjogi, teljes körű jogutódlás folytán úgy kell tekinteni, mintha az eljárásban mindvégig maga a kérelmező vett volna részt. (Ez a levezetés jelenik meg a Debreceni Ítéltábla BDT2023. 4700 számon közzétett Pkf.II.20.032/2023/2. számú, valamint a Pkf.II.20.289/2023/2. számú határozataiban.) Ez alóli kivétel, hogy ha a jogutód nem lép a jogelőd helyébe, mert azt a perből nem bocsátják el, így nem következik be teljes alanycsere, úgy a jogutód csak a perbelépésétől jogosult vagyoni elégtételre (Debreceni Ítéltábla Pkf.I.20.101/2024/2.).

[26] Ugyanakkor az előző értelmezést továbbgondolva: abban is állást kellett foglalni a bírói gyakorlatnak, hogy az eljárási többes jogutódlás esetén – az előzőek szerint nem vitatva, hogy a jogutód perbeli részvételétől az észszerű idő megsértése a saját sérelme – a jogelődöt megillető vagyoni elégtétel a jogutódokat együttesen vagy egészében külön

személyenként illeti meg, utóbbi esetben voltaképpen többszörözve a vagyoni elégtétel összegét.

[27] A Pevtv. a jogutódlás tekintetében semmilyen szabályt nem tartalmaz, ezért több jogutódot megillető vagyoni elégtételre jogosultság meghatározása során a bíróságoknak tekintettel kellett lenni az Alaptörvény 28. cikkéből és a Pevtv. 9. §-a (4) bekezdésének utaló szabálya értelmében a Pp. Preambulumából is következő iránymutatásokra, különösen a magánjogi jogviták tisztességes eljárás elvén nyugvó rendezésének és az anyagi jogok hatékony érvényre juttatásának az elismert céljára. Ennek során kiemelten kellett értékelni, hogy a jogalkotó a vagyoni elégtételt az igazságszolgáltatási tevékenység hatékonyságának ösztönzése, a bírósági polgári peres eljárások elhúzódásával szembeni hatékony jogorvoslat megteremtése céljából vezette be és egy olyan modellt alkotott, amely számszerűsíthetően az eljárás időtartamához és a jogosultak perbeli részvételéhez kapcsolta annak mértékét.

[28] A kérelmező jogelődje, 'jogelőde neve' a napi 400 forint vagyoni elégtételre és nem napi 2X400 forint vagyoni elégtételre vált jogosulttá. A jogutód kérelmező észszerű időn belüli befejezéshez való joga személyében csak akkortól érvényesülhetett, amíg félként a perben részt vett, azt megelőzően csak a jogelődje perbeli részvétele okán lett jogosult vagyoni elégtételre. Az alapjogi sérelem ugyan nem osztható, azonban ezt a sérelmet a perbe lépéséig nem a kérelmező, hanem a jogelődje szenvedte el – azaz erre az időre nem az ő jogsérelmét kell kompenzálni, hanem a jogutódlás folytán jogosulttá vált a jogelődjének erre az időre járó vagyoni elégtételre. Az a jogkövetkezmény, hogy az eljárásjogi jogutódlás folytán úgy kellett tekinteni, mintha az eljárásban mindvégig részt vett volna, nem eredményezheti azt, hogy több vagyoni elégtételre lenne jogosult, mint amely jogelődjét összesen megillette volna. Az ellenkező értelmezés ahhoz a nyilvánvalóan nem támogatható helyzethez vezetne, hogy az eljárás elhúzódásáért felelős bíróság fizetési kötelezettsége nem attól függene, hogy hány fél részére okozott sérelmet, hanem hogy a sérelmet szenvedett félnek hány jogutódja van. Ha a perben részt vett félnek több jogutódja van, akkor az egyes jogutódok a perbelépésük engedélyezéséig nem a jogelődjüket megillető vagyoni elégtétel egészére, hanem erre az időszakra együttesen jogosultak arra a vagyoni elégtételre, amely jogelődjüket összesen megillette volna. A jogutódlás nem eredményezheti a jogszabály szerint járó vagyoni elégtétel megsokszorozódását (Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.149/2025/2., Debreceni Ítéltábla Pkf.I.20.301/2025/2., Debreceni Ítéltábla Pkf.I.20.313/2025/2.).

[29] Nem mond ennek ellen az EJEB hivatkozott gyakorlata sem. Mint ahogy az elsőfokú bíróság is kifejtette: azon felhívott ügyekben, amelyek esetében az állam megállapodás keretében vállalt fizetési kötelezettséget a kérelmezők felé, a bíróság határozata csupán annyit rögzít, hogy az egyezséget a bíróság tudomásul vette, de a jogutódot megillető követelés általános szabályairól irányadó rendelkezéseket nem tartalmaz. Az EJEB által megítélt igazságos elégtétel összegére részletes, a kártérítés összegét előre is konkrétan meghatározhatóvá, kiszámíthatóvá tévő szabályozás nincs is, még annak figyelembevételével sem, hogy a bíróság törekszik a kártérítés összegére standardizált szabályok kialakítására. Az összegszerűség egyedi mérlegelése mellett ezért nem tehető olyan megállapítás, hogy az EJEB kötelezően a jogutódok számától függetlenül azonos mértékű jóvátétel ítélendő meg. A Pevtv. alapján megítélt vagyoni elégtétel összege a figyelembe vehető napok számának és a kormányrendeletben meghatározott konkrét napi tételnek a szorzata; ekként utóbbi esetben határozható meg egyértelműen, hogy a jogelődot milyen mértékű vagyoni elégtétel illetné meg. Nem következik ellenkező eredmény a hivatkozott magyarországi bírósági és alkotmánybírósági gyakorlatból sem. A Kúria felhívott döntése egyrészt nem alapjogvédelmi, hanem személyiségvédelmi pénzbeli szankció jogutódlásában foglalt állást, másrészt nem is foglalkozott az összeg a jogutódok közötti megosztásával. Az Alkotmánybíróság pedig a

tisztességes eljárás követelményét és ezzel kapcsolatban a bíróságokra irányadó értelmezési követelményeket elemezte, de nem érintette a jogutódlás kérdéskörét.

[30] A kérelmezettnek az a fellebbezési hivatkozása, amely szerint a per egy részében, halálát követően a jogelőd és a jogutódlás engedélyezését megelőzően a kérelmező perbeli részvétele hiányában nincs vagyoni elégtétel fizetési kötelezettség, ugyancsak nem volt helytálló. Éppen az előzőekben részletezett jogfolytonosságból következően nem lehet figyelmen kívül hagyni azt az időszakot, ami a jogelőd halála és jogutódlás jogerős megállapítása között eltelt, hiszen a jogutódlás alapján úgy kell tekinteni, mintha az eljárásban mindvégig maga a jogutód vett volna részt. Az ellenkező értelmezés szembekerülne a vagyoni elégtétel szankció jogalkotási céljával, hiszen jogkövetkezmény nélkül maradna a félbeszakadással és a jogutódlással kapcsolatos időmúlás, holott a Pevtv. rendszerében a 2. §-ának (1) bekezdésében írt, az elsőfokú eljárás kezdőnapjától az eljárást befejező jogerős határozat közlésének napjáig tartó számított időtartamban nincsenek vagyoni elégtételre alapot adó szünetek. A késedelmes bejelentés következményeit a felszámolási eljárásra tekintettel elrendelt felfüggesztést követő időszakra az elsőfokú bíróság a kérelmezett javára levonta; arra ugyanakkor helyesen hivatkozott, hogy ezen túl nem volt jelentősége annak sem, hogy mikor jelentette be a kérelmező a hagyatékátadó végzéshez képest a jogutódlást, hiszen a felfüggesztés időtartama alatt joghatályos cselekmények nem folyhattak, ezért ez nem okozhatta az eljárás elhúzódását. Következtes abban a bírói gyakorlat: Önmagában az a tény, hogy a kérelmező a perben az eljárási kötelezettségeit nem teljesítette, még nem ad alapot a vagyoni elégtétel alapjául szolgáló időtartamból levonásra, csak akkor, ha kifejezetten ebből a kötelezettségszegésből következően – és nem más okokból is – telt el szükségtelenül a figyelmen kívül hagyni kért időtartam (Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.155/2023/2., Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.041/2025/3.)

[31] Mindezekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság végzésének nem fellebbezett részét nem érintette, annak fellebbezett részét a Pevtv. 9. §-ának (4) bekezdése és a Pp. 389. §-án keresztül alkalmazandó 383. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[32] Sem a kérelmező, sem a kérelmezett fellebbezése nem volt eredményes, azonban a kérelmezett nem terjesztett elő másodfokú költség iránti igényt, a kérelmező pedig a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése szerint a perrendi szabályoknak megfelelően csak a saját – eredménytelen – fellebbezésével kapcsolatban számított fel perköltséget, az ellenérdekű fél fellebbezésére tett észrevételében a felszámítás nem volt szabályszerű (a jogszabályi hivatkozás nélkül általánosságban előadott „marasztalja perköltségben” nem tekinthető annak, hiszen sem a költség összegét, sem a jogszabályi rendelkezésre utalást nem tartalmazza), ezért a másodfokú költségekről rendelkezni az ítéltáblának nem kellett.

[33] A Pp. 102. §-ának (6) bekezdése értelmében az Itv. 39. §-ának (1) bekezdése és 47. §-ának (1) bekezdése szerint a saját fellebbezése után meghatározott fellebbezési illeték megfizetésére a kérelmező köteles a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII.27.) IM rendelet 3. §-ának (2) és (2a) bekezdése által meghatározottak szerint. A kérelmezett fellebbezése után számított fellebbezési illeték pedig a kérelmezett személyes illetékmentességére tekintettel pedig a Pp. 102. §-ának (6) bekezdése értelmében az állam terhén marad.

Debrecen, 2026. március 12.

Dr. Pribula László s.k. a tanács elnöke, előadó, Dr. Gárdosi Judit s.k. bíró, Dr. Árok Krisztián s.k. bíró